

[Kofod-Svendsen]

Jeg synes også, at det er flot med nicheproduktion og økologisk jordbrug, men vi mener også, at det skattepolitiske må inddrages. Her er det afgørende, at formueskatten bliver lempet. Der ligger vi vægt på, at hver enkelt ægtefælle får sit eget bundfradrag; så fjerner vi på én gang det ægteskabsdiskriminerende, og samtidig vil det være af stor betydning for landbruget.

Vi vil fra Kristeligt Folkepartis side medvirke positivt under udvalgsarbejdet, men vi mener, der er nogle store skønhedsfejl, og vi vil gerne gøre vort til, at de bliver fjernet.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil gerne først takke ordførerne for en saglig og god debat. Jeg vil også takke for den generelt velvillige behandling, forslagene har fået. Det lover jo godt for det videre arbejde.

Jeg tillader mig også at tolke tilkendegivelserne som en udbredt erkendelse af, at der meget hurtigt skal findes løsninger på de problemer, landbruget står over for.

Det er jo fra stort set alle partiers side sagt, at der er behov for, at landbrugets gældsproblemer løses nu, ja, nogle har oven i købet efterlyst og kritiseret, at regeringen ikke tidligere er kommet med lovforslagene.

Ingen skal være i tvivl om, at det er en større sag, vi her har taget fat på, men det er nu grundigt forberedt i Bernsteinudvalget. Forslagene kunne naturligvis have været fremsat tidligere, hvis ikke de var blevet standset på grund af valget, men jeg mener ikke, vi kan lade landmændene undgå for, at der måtte udskrives valg. Der må handles nu, og jeg er overbevist om, at i mange landbrugsfamilier følges denne debat meget spændt.

Folketinget kan nu give landbruget den fornødne sikkerhed for fremtiden, således at landbruget kan disponere. Jeg vil godt i den forbindelse føje til, at det er helt nødvendigt med en samlet løsning, inden Folketinget tager på sommerferie.

Vi kan ikke og skal ikke, som nogle har været inde på, nøjes med isoleret at gennemføre en henstandsordning og gældssaneringsordningen.

Sådanne ordninger vil jo også kun kunne fungere efter hensigten, når man er klar over, hvad de knytter sig til, altså hvad der kommer sammen med dem.

Forslagene, som har været til behandling, følger i stor udstrækning Bernsteinudvalgets rapport. Diskussionen på grundlag af rapporten har imidlertid ført til visse ændringer. Jeg tænker her først og fremmest på muligheden for, at også andre lån end realkreditlån kan refinansieres i det omfang, der måtte være behov for at komme med under ordningen.

For det andet, at flere deltidsbrug kan komme med, dog således, at hvis der er store indtægter udefra, vil der være mulighed for at reducere i refinansieringsomfanget. Men væsentligt er jo, at der er åbnet mulighed for større valgfrihed for den enkelte landmand.

Endvidere er der indføjet regler om mindstestørrelse af refinansieringen, ligesom refinansieringen kan begrænses, for at der kan være et rimeligt forhold mellem produktion og refinansieringsomfang.

Der er fra regeringens side lagt overordentlig stor vægt på betydningen af, at landmanden får den størst mulige valgfrihed til at sammensætte en refinansieringspakke i forhold til sin økonomi.

Realrentefriheden for grønne obligationer, som vi betragter som et helt nødvendigt led i helheden, kræver ændringer i lovgivningen om realrenteafgiften. Denne lovgivning er omfattet af et forlig med Socialdemokratiet fra december 1982, og ingen skal være i tvivl om, at vi selvfølgelig respekterer et sådant forlig. Det er også derfor, at jeg appellerer også på det område til et bredt samarbejde om refinansieringsforslagene.

Jeg vil gerne knytte enkelte kommentarer til ordførernes indlæg. Hr. Bjørn Westh udtrykte, at refinansieringen naturligvis ikke kan stå alene. Det var flere andre ordførere også inde på. Det er helt nødvendigt, at refinansieringen ses som et led i den fortsatte strukturudvikling og strukturtilpasning.

Vi er meget åbne for at diskutere i forbindelse med lovforslag til efteråret, hvor der mere præcist kan sættes ind på de områder. Vi har da intet imod – da vi forventer, at et bredt flertal kan føre refinansieringsordningen igennem – at det også vil være det samme flertal, der kan være parat til at føre den efterfølgende lovgivning igennem.

Hvis vi vurderer de enkelte elementer, der indgår i refinansieringen, så var hr. Bjørn Westh jo på det punkt lidt kritisk, idet han ud-